

**KAUNO TIRKILIŠKIŲ MOKYKLOS-DARŽELIO
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL KRIZIŲ VALDYMO KOMANDOS SUDARYMO**

2023 m. kovo 23 d. Nr. V – 19
Kaunas

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos 2018 m. kovo 8 d. Nr. - 229 „Dėl rekomendacijų dėl krizių valdymo mokyklose patvirtinimo“ įsakymu, t v i r t i n u krizių valdymo komandą ir komandos narių funkcijas krizės metu:

1. Komandos vadovas: Vilma Rakauskienė, direktorės pavaduotoja ūkio reikalams;
2. Asmuo atsakingas už saugumą: Rūta Peželienė, pradinė klasių mokytoja;
3. Pirmosios pagalbos teikimas: Rasa Žiūkienė, sveikatos specialistė;
4. Atsakingos už komunikaciją ir ryšius su visuomenė: Kristina Švedaitė, socialinė pedagogė;
5. Psichologinės pagalbos organizavimas ir teikimas: Gerda Solomatina, psichologo asistentė; Dalia Ješkevičienė, logopedė;

Direktoriaus pavaduotoja ugdymui
laikinais atliekanti direktoriaus funkcijas

Larisa Bukinienė

PATVIRTINTA
Kauno Tirkiliškių mokyklos-darželio
direktorės pavaduotojos ugdymui,
I. a. direktoriaus funkcijas
2023 m. kovo 23 d.
įsakymu Nr. V-19

KAUNO TIRKILIŠKIŲ MOKYKLOS-DARŽELIO KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

L BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo mokykloje-darželyje tvarkos aprašas (toliau - Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą mokykloje-darželyje, krizių valdymo komandos narių funkcijas, darbo organizavimą bei Kauno miesto psichologinės-pedagoginės tarnybos (toliau - PPT) funkcijas, institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo mokykloje-darželyje metu.
2. Krizių valdymo tikslas:
 - 2.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas mokykloje-darželyje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;
 - 2.2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.
3. Krizių valdymo mokykloje-darželyje koordinatoriai, organizatoriai ir vykdytojai yra mokyklos vaiko gerovės komisija (toliau - VGK), mokyklos krizės valdymo komanda, PPT, jungtinė psichologų krizių įveikos grupė (toliau - Jungtinė grupė), kitos švietimo ir sveikatos sistemos įstaigos.
4. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:
 - 4.1. **krizinė situacija** - situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt;
 - 4.2. **krizė mokykloje-darželyje** - netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę mokyklos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: mokinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikuota netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme mokykloje-darželyje, susišaudymas mokykloje-darželyje, gaisras mokykloje-darželyje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir kt;
 - 4.3. **krizės valdymas mokykloje-darželyje**, - veiksmai, kuriuos atlieka mokyklos administracija, VGK ir PPT siekdamas įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, mokyklos bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą mokyklos bendruomenės narių saugumu ir pan.;
 - 4.4. **krizių valdymo mokykloje-darželyje komanda (mokyklos-darželio komanda)** - mokykloje-darželyje, nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;
 - 4.5. **krizės valdymo koordinorius** - specialistas, paskirtas PPT ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, kuris koordinuoja krizės valdymą mokykloje-darželyje. Koordinatoriumi gali būti skiriamas asmuo, turintis tinkamą kvalifikaciją krizinei situacijai vertinti, įvertinti ir koordinuoti;
 - 4.6. **savižudybės grėsmė** - situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti;
 - 4.7. **savižudybės krizės prevencija** - veiksmai, kuriuos atlieka mokyklos-darželio administracija, psichologas ir socialinis pedagogas, pasitelkdamas kitus narius ir kitų institucijų specialistus siekiant suteikti reikiamą pagalbą ir užkirsti kelią asmens savižudybei.

II. KRIZIŲ VALDYMO MOKYKLOJE-DARŽELYJE ORGANIZAVIMAS

Krizių valdymą mokykloje-darželyje organizuoja mokyklos-darželio krizių valdymo komanda (toliau – Mokyklos-darželio komanda). Mokyklos-darželio komandą (6 nariai) sudaro: pavaduotoja ūkio reikalams, pradinių klasių mokytoja, sveikatos specialistė, pagalbos mokiniui specialistai (logopedas, socialinis pedagogas, psichologas), turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo įgūdžių. Įstaigos komanda bendradarbiauja ir veikia su ugdymo įstaigos VGK.

1. Mokyklos-darželio komandos paskirtis - įvykus krizei mokykloje-darželyje (toliau - Krizė) atkurti įprastą mokyklos-darželio bendruomenės veiklą, užtikrinti Krizės paveiktiems mokyklos-darželio bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą ir informuoti apie įvykį.

2. Įvykus krizei VGK ir mokyklos-darželio komanda nustato komandos darbo organizavimo tvarką, pasiskirsto funkcijomis, parengia preliminarų krizės mokykloje-darželyje planą ir kt;

3. Mokyklos-darželio komandos koordinatorius yra mokyklos-darželio direktorė.

4. Mokyklos-darželio komandai vadovauja direktoriaus pavaduotoja ūkio reikalams.

5. Mokyklos-darželio komandos nariai turi nuolat tobulinti kvalifikaciją krizių valdymo srityje.

6. Mokyklos-darželio komandos nariai pasiskirsto funkcijomis, kurias vykdys krizės valdymo mokykloje-darželyje metu.

7. Krizių valdymą mokykloje-darželyje koordinuoja direktorius ir PPT koordinatorius bendradarbiaudamas su mokyklos-darželio komandos koordinatoriumi.

8. Krizių valdymą mokykloje-darželyje organizuoja mokyklos-darželio krizių valdymo komanda kartu su PPT koordinatoriumi.

Mokyklos-darželio Krizės komandos koordinatorius - direktorius:

- sukviečia bendrą mokyklos darbuotojų susirinkimą, kurio metu pristato mokyklos-darželio komandos vadovą ir jo įgaliojimus;

- pateikia mokyklos-darželio darbuotojams informaciją apie įvykį;
- palaiko ryšį su mokyklos-darželio steigėju, informuoja apie įvykį;
- sprendžia mokyklos-darželio darbo organizavimo klausimus;
- kontroliuoja faktų sklaidą;
- informuoja nukentėjusio(-ių) šeimos narius (jei įvykis įvyko mokykloje-darželyje).

Mokyklos-darželio Krizės komandos vadovas ir komandos nariai – pavaduotojai:

- informuoja mokytojus, kaip jie turėtų pranešti mokiniams apie įvykį;
- užtikrina, kad mokiniai apie įvykį būtų informuojami visose klasėse vienu metu;
- teikia pasiūlymus mokyklos-darželio direktorei dėl mokyklos-darželio darbo organizavimo;
- pateikia krizės valdymo eigos lapą (1 priedas) ne vėliau kaip per 2 valandas nuo krizės identifikavimo Savivaldybės krizių valdymo komandai.

Socialinis pedagogas:

- užmezga ryšius su įvairiomis organizacijomis ir bendruomenės struktūromis, galinčiomis padėti mokyklai-darželiui krizės atveju;
- kreipiasi pagalbos į policiją, Vaiko teisių apsaugos tarnybą ir kitas institucijas.
- koordinuoja krizės įveikimo procesą mokykloje-darželyje (kaupia informaciją apie labiausiai įvykio paveiktus asmenis, pagalbos teikimą ir pan.);
- padeda kitiems specialistams, dalyvauja pokalbiuose.
- užtikrina individualaus ir grupinio konsultavimo galimybę;
- konsultuoja visus mokyklos-darželio bendruomenės narius, kurie reikalingi pagalbos;
- rūpinasi informacija apie pagalbos sklaidą mokykloje-darželyje;
- teikia informaciją mokiniams ir jų tėvams, neleidžia skliti gandams;
- teikia pasiūlymus mokyklos-darželio direktorei dėl mokyklos-darželio darbo organizavimo;
- prireikus išorinių psichologinės pagalbos šaltinių, kreipiasi į Kauno pedagoginės

psichologinės tarnybos (PPT) specialistus.

Mokykloje-darželyje atsakingas už informacijos sklaidą ir bendravimą su žiniasklaida asmuo - direktorius, mokyklos-darželio Krizės komandos koordinatorius:

- apibrėžia žiniasklaidos atstovų buvimo mokykloje-darželyje galimybes;
- numato bendravimo su žiniasklaida vietą ir laiką;
- parengia preliminarias žiniasklaidos informavimo gaires;
- informuoja mokyklos-darželio bendruomenę apie savo funkcijas ir paprašo

individualiai neteikti žurnalistams informacijos;

- rūpinasi informacijos sklaida apie pagalbos galimybes mokykloje-darželyje;
- padeda kitiems specialistams, dalyvauja pokalbiuose.

Krizės valdymo laikotarpiu itin svarbus **klasių vadovų ir mokytojų vaidmuo**. Jie:

- rengia pokalbius klasėse;
- neleidžia skliti gandams;
- atsako į mokinių klausimus;
- sudaro galimybę mokiniams laisvai reikšti emocijas;
- identifikuoja mokinius, kuriems reikia pagalbos;
- vykdo užsiėmimus, švelninančius patirtą traumą (meninės veiklos, muzikos, rašinių

rašymo);

- palaiko ryšius su tėvais.

9. **Mokyklos-darželio Krizės komanda** numato preliminarų veiksmų planą, įvykus Krizei:

9.1. Nedelsiant po įvykio:

- sukviesti Krizių komandą, prisiminti kiekvieno funkcijas ir atsakomybę;
- prieš prasidedant pamokoms, sukviesti mokytojų pasitarimą, kurio metu instruktuoti mokytojus apie tai, kaip reikėtų pateikti informaciją mokiniams;

- pateikti rekomendacijas, kaip padėti vaikams reikšti emocijas ir reaguoti į įvykį;
- priminti pagrindines Krizių komandos narių ir mokytojų funkcijas;
- suteikti informaciją apie tai, kur ir kaip bus teikiama pagalba;
- suteikti neatidėliotiną pagalbą tiems, kuriems jos labiausiai reikia;
- pirmosios dienos pabaigoje aptarti pagrindinius dienos įvykius, numatyti svarbiausius

kitos dienos veiksmus.

9.2. Kitą dieną:

- organizuoti tolesnį pagalbos teikimą mokyklos-darželio bendruomenės nariams;
- vykdyti šviečiamąją veiklą, slopinti gandus;
- aptarti tėvų informavimą ir prevencinio švietimo klausimus;
- dienos pabaigoje aptarti pagrindinius įvykius, numatyti tolesnius veiksmus.

9.3. Vėlesnėmis pirmosios savaitės dienomis:

- organizuoti trumpus esamos situacijos aptarimus;
- tęsti numatytą pagalbos priemonių įgyvendinimą.

9.4. Krizių komandai nusprendus, kad situacija normalizavosi, mokyklos-darželio krizės valdymo veikla nutraukiama.

9.5. Mokyklos-darželio Krizės komanda, įgyvendinusi krizės valdymo mokyklos-darželio plane numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo mokykloje-darželyje veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus bei koreguoja krizės valdymo mokykloje-darželyje veiksmų planą.

10. Visi pagalbą krizinėje situacijoje mokyklai-darželiui teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

Aprobuota: 2023-03-14 V GK posėdžio protokolu Nr. 5